

ingediend op **1009** (2021-2022) – Nr. 1
15 november 2021 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Stijn Bex, Elisabeth Meuleman, Johan Danen,
Jeremie Vaneeckhout, Ann De Martelaer en Björn Rzoska

over een sterk collectief leerlingenvervoer op maat

TOELICHTING

Elk jaar krijgt het Kinderrechtencommissariaat meldingen over de regeling van het gratis leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs. Sinds het jaarverslag van 2011-2012 (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 42/1) klaagt het Kinderrechtencommissariaat ook specifiek het probleem van extreem lange busritten aan. Om die problemen te beheersen hebben de departementen Onderwijs en Mobiliteit een samenwerkingsovereenkomst gesloten met De Lijn. Er kwamen overlegstructuren waarin, naast leden van de twee departementen en De Lijn, ook onderwijsnetten en ouders vertegenwoordigd zijn.

De leerlingenaantallen in het buitengewoon onderwijs stijgen, terwijl het budget voor collectief leerlingenvervoer niet volgt. De voorbije vijf schooljaren nam het aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs sterk toe, met meer dan 8 procent. Concreet steeg het aantal leerlingen van 46.752 in het schooljaar 2016-2017 naar 50.587 in het schooljaar 2020-2021 (Dataloep Onderwijs). Ook het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van collectief leerlingenvervoer steeg op vijf jaar tijd met bijna duizend leerlingen (*Schriftelijke vragen* VI.Parl. 2020-21, nr. 898). De beschikbare middelen waarover het Departement Mobiliteit en Openbare Werken beschikt, zijn daarentegen niet gestegen. In 2016 was daarvoor 69,75 miljoen euro beschikbaar; in 2020 ging het om 70,2 miljoen euro. Die middelen evolueren onafhankelijk van het aantal kinderen dat naar het buitengewoon onderwijs gaat.

Hoewel de problematiek al jarenlang bekend is, neemt de gemiddelde en maximale ritduur toe. Per dag zaten kinderen in het schooljaar 2020-2021 gemiddeld 215 minuten op de bus, terwijl dat in het schooljaar 2014-2015 bijna een half uur minder was (187 minuten). De maximale ritduur steeg van meer dan zes uur per dag (305 minuten) in het schooljaar 2014-2015 naar meer dan zeven uur per dag (365 minuten) in het schooljaar 2020-2021.

Tijdens de vergadering van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken op 21 oktober 2021 waren de parlementsleden van zowel de oppositie als de meerderheid en de bevoegde minister Lydia Peeters zelf het erover eens dat het probleem van de extreem lange maximale ritduur van het collectieve leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs dringend moest worden aangepakt. Uit het antwoord op een vraag (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2021-22, nr. 297) van een van de indieners van dit voorstel van resolutie bleek ook dat de inspanning van 1,8 miljoen euro van de minister niet meer is dan een druppel op een hete plaat.

Op 15 november 2021 trokken het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de ouderkoepel van het vrij onderwijs opnieuw aan de alarmbel. Uit een enquête die ze in oktober 2021 bij 158 buitengewone scholen (goed voor 18.348 leerlingen) hebben afgenomen, blijkt dat in de helft van die scholen de eerste leerling al voor half zeven 's ochtends in de bus zit. Minstens 8000 leerlingen zitten 's ochtends meer dan een uur in de bus. Bij ongeveer 1000 van hen duurt de ochtendrit zelfs langer dan tweeënhalf uur.

Stijn BEX
Elisabeth MEULEMAN
Johan DANEN
Jeremie VANEECKHOUT
Ann DE MARTELAER
Björn RZOSKA

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de aanhoudende stroom aan schrijnende getuigenissen over de erg lange busritten die kinderen in het buitengewoon onderwijs moeten ondergaan;
 - 2° het feit dat het Kinderrechtencommissariaat al sinds 2011 wijst op de problemen over de extreem lange gemiddelde en maximale ritduur van het collectieve leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs;
 - 3° de aanbeveling van het Kinderrechtencommissariaat om de maximumduur van de rit decretaal vast te leggen op 120 minuten per dag;
 - 4° de vaststelling dat de maximale ritduur per dag is gestegen van meer dan zes uur per dag in het schooljaar 2014-2015 naar meer dan zeven uur per dag in het schooljaar 2020-2021;
 - 5° de toenemende leerlingenaantallen in het buitengewoon onderwijs en de toename van leerlingen die gebruikmaken van collectief leerlingenvervoer;
 - 6° de stagnerende budgetten voor collectief leerlingenvervoer die onafhankelijk van het aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs fluctueren;
 - 7° de conceptnota van de Vlaamse Regering betreffende leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 621/1), die niet tot een kentering heeft geleid in de stijgende gemiddelde of maximale ritduur per dag;
 - 8° de vaststelling dat de Vlaamse Regering in september 2021 1,8 miljoen euro heeft vrijgemaakt voor extra bussen, maar dat dat nauwelijks effect heeft gehad op de gemiddelde ritduur;
 - 9° de uitdrukkelijke vraag van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV) om dringend ingrijpende oplossingen te vinden;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° een hervorming van het collectieve leerlingenvervoer uit te werken vanuit het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en het Departement Onderwijs en Vorming;
 - 2° het beschikbare budget voor collectief leerlingenvervoer te koppelen aan de leerlingenaantallen in het buitengewoon onderwijs;
 - 3° op korte termijn bijkomende inspanningen te leveren om de meest problematische situaties op te lossen;
 - 4° vanaf het schooljaar 2022-2023 de ritduur per dag te beperken tot maximaal 120 minuten. Een uitzondering op die maximale ritduur kan alleen worden toegestaan voor kinderen die op maandag naar een verafgelegen residentiële setting gebracht worden en pas op vrijdag weer naar huis terugkeren;
 - 5° een duurzaam systeem uit te werken dat op verschillende vervoersmogelijkheden inzet;
 - 6° een systeem van centrale opstapplaatsen voor collectief leerlingenvervoer uit te werken;
 - 7° te zorgen voor een duurzaam systeem van mobiliteitsondersteuning en het aantal mobiliteitscoaches te verhogen;

-
- 8° in te zetten op inclusieve opvang, binnen en buiten de school;
- 9° leerlingenvervoer kwaliteitsvol, toegankelijk, comfortabel, veilig en beperkt in reistijd te organiseren, zodat kinderen naar de meest geschikte school kunnen gaan.

Stijn BEX
Elisabeth MEULEMAN
Johan DANEN
Jeremie VANEECKHOUT
Ann DE MARTELAER
Björn RZOSKA